

RAPORT DE ACTIVITATE

COLECTARE ANALITICĂ DE INFORMAȚIE ȘTIINȚIFICĂ

Activitate a TÂNĂRULUI CERCETĂTOR

CS III dr. Emilian CIOC

Prezentul raport corespunde activității relative la **colectarea și analiza de informație științifică** sub forma unui corpus bibliografic relevant pentru tematicile și obiectivele științifice ale proiectului și, cu precădere, pentru tematicile specifice etapei 3.

Linile metodologice directoare privitoare la colectarea și analiza informației științifice așa cum au fost ele precizate în primul raport, au fost confirmate de continuarea lucrărilor de cercetare. Pluralitatea tematică a proiectului în formularea sa inițială (justiție, dreptate, echitate, surse normative, culturi juridice, tradiții și proceduri retorice, stat de drept, apartheid, comunism, post-apartheid, post-comunism), pluralitatea disciplinară (retorică, teorii ale argumentării, teorii ale comunicării, știința dreptului, sociologie, filosofie politică), eterogenitatea discursurilor (studii generale, mărturii, rapoarte, analize cantitative) impun ca primă exigență metodologică în constituirea bazei documentare a cercetării formularea, pe lângă dubla contextualizare (Africa de Sud post-apartheid și România post-comunistă), a unor criterii care să orienteze, operaționalizeze și justifice selecția materialelor precum și derularea cercetărilor sub semnul coerenței.

Constituirea criteriilor de selecție a informației.

Informația științifică este selectată în funcție de **criteriul relevanței** pentru tematica generală a proiectului și, ca un criteriu specific, în funcție de relevanța pentru tematicile aferente etapei intermediare. Obiectivele științifice ale etapei intermediare 3 așa cum au fost formulate și detaliate în cadrul activităților la care au participat cercetători români și sud-africani se referă la următoarele tematici:

- Proceduri deliberative specifice sferei publice democratice,
- Politici ale speranței și retoricile crizei
- Justiție tranzițională,

Reamintim succint principalele activități organizate de echipa română și dedicate acestor tematici: ***Spațiul public: politici ale speranței și disensiune***, serie de ateliere de cercetare cuprinzând patru conferințe publice urmate de dezbateri; workshop-ul internațional ***Rhetoric of Crisis and Politics of Hope***; menționăm, de asemenea, principalele

manifestări științifice relevante pentru tematicile amintite la care au participat membri ai echipei române: *Espace public, philosophie et culture scientifique : les enjeux pour la démocratie*, universitate europeană de vară; *Transitional Criminal Justice in Post-Dictatorial Societies*, conferința internațională. [Activitățile sunt detaliate în *Raportul Științific și Tehnic*.]

În același timp, un important obiectiv științific cu vocație programatică al proiectului de cercetare se referă la realizarea unei **abordări efectiv comparatiste** a practicilor discursive și a percepțiilor deliberative implicate în construcția socială a semnificației dreptății în Africa de Sud post-apartheid și România post-comunistă. Altfel spus, una dintre provocările asumate de cercetare este de a evita simpla juxtapunere a discursuri paralele. Parcurgerea literaturii critice disponibile în acest moment arată că o asemenea abordare comparatistă a regimurilor – retorice, sociale, politice și juridice – desemnate drept post-apartheid și, respectiv, drept post-comunism – este o întreprindere care rămâne în mare parte de construit. Aspect care confirmă o dată în plus oportunitatea cercetărilor propuse și elaborate în cadrul acestui proiect. Prin urmare, selecția resurselor documentare s-a făcut în funcție de **compatibilitatea cu programul comparatist** asumat de cercetare.

Analiza informației științifice reținute se supune aceluiași criteriu al pertinentei tematice. Astfel, în tabelele analitice de mai jos vor fi indicate pentru fiecare lucrare sau resursă documentară în parte câmpul de aplicabilitate, domeniul din cadrul proiectului de cercetare în care resursa documentară considerată poate fi semnificativă în elaborarea de analize și cunoștințe noi estimate a constitui rezultate ale cercetării. De asemenea, se va menționa relevanța pentru cercetarea comparată.

PROGRAMUL DE CERCETARE AL TÂNĂRULUI CERCETĂTOR ÎN CADRUL ETAPEI 3:

Una dintre liniile directe ale activității de cercetare au constat în abordarea paradigmei tranziționale a justiției ca o procedură dominantă de determinare a sensului nedreptății și, prin urmare, a sensului dreptății în contexte politice și juridice precum post-comunismul sau societatea sud-africană post-apartheid. Elementul de originalitate al abordării rezidă în insistența asupra aspectelor economice implicate în experiența nedreptății post-dictatoriale. Punctul de articulare a reflecției asupra dreptății/nedreptății din perspectivă economică și teoria democrației cu insistență pe sfera publică este constituită de raportul dintre politicile speranței și discursurile crizei. Astfel, abordarea este particularizată prin investigarea efectelor produse de emergența și supradimensionarea retorică a crizei ca element determinant al discursului public actual. Discursul crizei precum și tipul de situație pe care îl exprimă și configurează este în cel mai înalt grad relevant pentru discursul tranzițional, mai ales în raport cu relația dintre politică și speranță.

Resursele documentare selectate în etapa 3 sunt indexate, potrivit criteriilor relevanței tematice și potențialului comparatist, după cum urmează:

I. Resurse documentare relevante pentru tematica generală a justiției tranziționale; în cazul acestor documente am avut explicit în vedere următoarele aspecte tematice: dimensiunea simbolică, marcat socială și politică, și, pe de altă parte, dimensiunea juridică – în sens penal, respectiv, în sens restaurativ. Sunt, de asemenea, explicit semnalate lucrările care dezvoltă o investigație critică aprofundată și originală privind oportunitatea și

posibilitatea paradigmei tranziționale a justiției precum și efectele – sociale, politice și juridice – ale unor asemenea reprezentări teoretice și proceduri tehnice.

I.1. Corpusul documentar relativ la justiția tranzițională este însoțit de o „Secțiune complementară dedicată dimensiunii economice a tematicii dreptății în societățile post-autoritariste”. Justificarea teoretică a acestei completări rezidă în faptul că paradigma tranzițională, fie ea preponderent politică sau programatic judiciară, ignoră constant aspectele economice ale experienței nedreptății, retorica aferentă nesocotind aproape în întregime chestiunile legate de accesul la resurse, de sărăcie sau sărăcire.

II. Resurse documentare relevante pentru tematica generală a sferei publice selectate în baza referirii la dimensiunea constitutiv deliberativă a regimurilor democratice. În selecția făcută, un reper important a constat, de altfel, în posibilitățile reflexive novatoare în materie de gândire a democrației. În sfârșit, în selectarea acestor resurse documentare a fost avută în vedere relevanța pentru tematica societăților tranziționale din următoarele perspective: politica speranței și discursul crizei. În cazul din urmă, am vizat identificarea unor linii de argumentare care să permită decodarea și înțelegerea adecvată a procedurilor retorice și ale consecințelor implicate de discursul crizei, arătând precedentele acestui discurs și făcând astfel diferența între ceea ce este nou și ceea ce este sistemic în acest discurs.

În termeni de **pragmatică a cercetării**, informația colectată și analizată potrivit criteriilor enunțate este pusă la dispoziția cercetătorilor care compun echipa română. Prin publicarea online a raportului de activitate, ea devine accesibilă atât colegilor sud-africani cât și oricărui cercetător interesat de tematicile menționate.

I. Resurse documentare relevante pentru: **justiția tranzițională.**

NR.	AUTOR	DOCUMENT	DIMENSIUNE POLITICĂ		DIMENSIUNE JURIDICĂ		DIMENSIUNE CRITICĂ	
			Investigarea adevărului	Pace socială	Justiție retributivă	Justiție restaurativă	Aspecte politice	Aspecte juridice
1.	ALTMAN, Andrew and HEATH WELLMAN, Christopher	“A Defense of International Criminal Law” in <i>Ethics</i> , Vol. 115, No. 1 (Oct., 2004), pp. 35-67, The University of Chicago Press			*		*	*
2.	BERAT, Lynn and SHAIN, Yossi	“Retribution or Truth-Telling in South Africa? Legacies of the Transitional Phase”, <i>Law & Social Inquiry</i> , Vol. 20, No. 1 (Winter, 1995), pp. 163-189.	*	*	*			
3.	BLEEKER, MÔ, MOTTET Carol	<i>La justice transitionnelle dans le monde francophone : état de lieux</i> , Political Affairs Division, Federal Department of Foreign Affairs FDFA	*	*		*		
4.	BOSIRE, Lydiah	<i>Overpromised, Underdelivered: Transitional Justice in Sub-Saharan Africa</i> , The International Center for Transitional Justice www.ictj.org/static/Africa/Subsahara/AfricaTJ3.pdf	*	*	*	*	*	*
5.	BURT, Jo-Marie	“Guilty as Charged: The Trial of Former Peruvian President Alberto Fujimori for Human Rights Violations”, <i>The International Journal of Transitional Justice</i> , Vol. 3, 2009, 384–405			*		*	*
6.	CALL, Charles T.	“Is Transitional Justice Really Just?”, <i>Brown Journal of World Affairs</i> , vol. XI, issue 1, summer/fall 2004, p. 101-113.		*			*	*
7.	CLAVERIE, Élisabeth	« Bonne foi et bon droit d’un génocidaire », <i>Droit et société</i> , 73/2009, p. 635-664.			*		*	*

NR.	AUTOR	DOCUMENT	DIMENSIUNE POLITICĂ		DIMENSIUNE JURIDICĂ		DIMENSIUNE CRITICĂ	
			Investigarea adevărului	Pace socială	Justiție retributivă	Justiție restaurativă	Aspecte politice	Aspecte juridice
8.	GALASIŃSKA, Aleksandra, GALASIŃSKI , Dariusz (edited by)	<i>The Post-Communist Condition. Public and private discourses of transformation</i> , John Benjamins Publishing Company Amsterdam / Philadelphia, 2010.	*	*			*	
9.	GIBSON, L. James	“Truth, Justice, and Reconciliation: Judging the Fairness of Amnesty in South Africa”, <i>American Journal of Political Science</i> , Vol. 46, No. 3 (Jul., 2002), pp. 540-556.	*	*	*	*	*	*
10.	GIBSON, L. James	“The Truth about Truth and Reconciliation in South Africa”, <i>International Political Science Review / Revue internationale de science politique</i> , Vol. 26, No. 4 (Oct., 2005), pp. 341-361.	*	*			*	
11.	GRAY, C. David	“What's So Special About Transitional Justice? Prolegomenon for an Excuse-Centered Approach to Transitional Justice”, <i>Proceedings of the Annual Meeting (American Society of International Law)</i> , Vol. 100 (MARCH 29-APRIL 1, 2006), pp. 147-150.		*			*	*
12.	GROSESCU, Raluca, URSACHI Raluca	<i>Justitia penala de tranzitie de la Nurnberg la postcomunismul romanesc</i> , Iasi, Polirom, 2009.	*		*			
13.	ELSTER, Jon	<i>Closing the Books: Transitional Justice in Historical Perspective</i> , vol. 3, Cambridge University Press	*	*	*	*	*	*
14.	HELMICK, Raymond G., S.J., & PETERSEN, Rodney L. (Edited by)	<i>Forgiveness and Reconciliation. Religion, Public Policy, & Conflict Transformation</i> , Philadelphia & London, Templeton Foundation Press, 2001.	*	*				

NR.	AUTOR	DOCUMENT	DIMENSIUNE POLITICĂ		DIMENSIUNE JURIDICĂ		DIMENSIUNE CRITICĂ	
			Investigarea adevărului	Pace socială	Justiție retributivă	Justiție restaurativă	Aspecte politice	Aspecte juridice
15.	HEYTENS, J. Toby	“Managing Transitional Moments in Criminal Cases”, <i>The Yale Law Journal</i> , Vol. 115, No. 5 (Mar., 2006), pp. 922-994.			*		*	*
16.	HILDEBRANDT, Mireille	“The Indeterminacy of an Emergency: Challenges to Criminal Jurisdiction in Constitutional Democracy” in <i>Criminal Law and Philosophy</i> 4.2 (2010), pp. 161-181.			*		*	*
17.	HOURQUEBIE, FABRICE	<i>La notion de « justice transitionnelle » a-t-elle un sens ?</i> www.droitconstitutionnel.org/congresParis/comC5/HourquebieTXT.pdf					*	*
18.	KAMINSKI, M. Marek and NALEPA, Monika	“Judging Transitional Justice: A New Criterion for Evaluating Truth Revelation Procedures”, <i>The Journal of Conflict Resolution</i> , Vol. 50, No. 3, Transitional Justice (Jun., 2006), pp. 383-408.	*				*	*
19.	KAMINSKI, M. Marek, NALEPA, Monika, O'NEILL, Barry	“Normative and Strategic Aspects of Transitional Justice”, <i>The Journal of Conflict Resolution</i> , Vol. 50, No. 3, Transitional Justice (Jun., 2006), pp. 295-302.		*	*		*	*
20.	KISS, Csilla	“The Misuses of Manipulation: The Failure of Transitional Justice in Post-Communist Hungary”, <i>Europe-Asia Studies</i> , Vol. 58, No. 6 (Sep., 2006), pp. 925-940.					*	*
21.	LAPLANTE, J. Lisa	“Transitional Justice and Peace Building: Diagnosing and Addressing the Socioeconomic Roots of Violence through a Human Rights Framework”, <i>The International Journal of Transitional Justice</i> , Vol. 2, 2008, 331–355.	*	*		*	*	

NR.	AUTOR	DOCUMENT	DIMENSIUNE POLITICĂ		DIMENSIUNE JURIDICĂ		DIMENSIUNE CRITICĂ	
			Investigarea adevărului	Pace socială	Justiție retributivă	Justiție restaurativă	Aspecte politice	Aspecte juridice
22.	LAPLANTE, J. LISA	“Outlawing Amnesty: The Return of Criminal Justice in Transitional Justice Schemes”, <i>Virginia Journal Of International Law</i> , Vol. 49-4; p. 915-984.	*	*	*	*	*	*
23.	LEEBAW, Bronwyn Anne	“The Irreconcilable Goals of Transitional Justice”, <i>Human Rights Quarterly</i> , Volume 30, Number 1, February 2008, pp. 95-118.		*			*	*
24.	LEFRANC, Sandrine	« La professionnalisation d’un militantisme réformateur du droit : l’invention de la justice transitionnelle », <i>Droit et Société</i> 73/2009, p. 561-589.	*	*		*		*
25.	MAMDANI, Mahmood	“Research and Transformation: Reflections on a Visit to South Africa” in <i>Economic and Political Weekly</i> , Vol. 27, No. 20/21 (May 16-23, 1992), pp. 1055-1057+1059-1062.						
26.	MAMDANI, Mahmood	“Amnesty or Impunity? A Preliminary Critique of the Report of the Truth and Reconciliation Commission of South Africa (TRC)” in <i>Diacritics</i> , Vol. 32, No. 3/4, Ethics (Autumn - Winter, 2002), pp. 32-59.		*			*	
27.	MAMDANI, Mahmood	“A Brief History of Genocide” in <i>Transition</i> , No. 87 (2001), pp. 26-47.	*					
28.	MAMDANI, Mahmood, MKANDAWIRE, Thandika, Wambadia-Wamba	“Social Movements, Social Transformation and Struggle for Democracy in Africa” in <i>Economic and Political Weekly</i> , Vol. 23, No. 19 (May 7, 1988), pp. 973-975+977+979-981.					*	

NR.	AUTOR	DOCUMENT	DIMENSIUNE POLITICĂ		DIMENSIUNE JURIDICĂ		DIMENSIUNE CRITICĂ	
			Investigarea adevărului	Pace socială	Justiție retributivă	Justiție restaurativă	Aspecte politice	Aspecte juridice
29.	MILLER, Zinaida	“Effects of Invisibility: In Search of the ‘Economic’” in <i>Transitional Justice. The International Journal of Transitional Justice</i> , Vol. 2, 2008, 266–291.	*	*	*	*	*	
30.	MILLER, Zinaida	“Settling With History: A Hybrid Commission of Inquiry for Israel/Palestine”, <i>Harvard Human Rights Journal</i> , Vol. 20, p. 293-323.	*	*			*	
31.	POSNER, A. Eric and VERMEULE, Adrian	“ Transitional Justice as Ordinary Justice”, <i>Harvard Law Review</i> , vol. 117, No. 3 (Jan., 2004), pp. 761-825.			*	*		*
32.	QUEZADA, Sergio Aguayo, TREVIÑO RANGEL, Javier, PALLAIS, Maria	“Neither Truth nor Justice: Mexico's De Facto Amnesty”, <i>Latin American Perspectives</i> , Vol. 33, No. 2, The Mexican Presidency, 2006-2012: Neoliberalism, Social Movements, and Electoral Politics (Mar., 2006), pp. 56-68.		*	*		*	*
33.	REV, Istvan	<i>Retroactive Justice. Prehistory of Post-Communism</i> , Stanford University Press, 2005.			*		*	
34.	SALAZAR, Philippe-Joseph, OSHA, Sanya, BINSBERGEN, Wim van (Edited by)	“Truth in Politics. Rhetorical Approaches to Democratic Deliberation in Africa and beyond”, special issue of <i>QUEST An African Journal of Philosophy / Revue Africaine de Philosophie</i> , Vol. XVI, No. 1-2, 2002.	*	*				
35.	SCHEFFER, J. David	“The Tool Box, Past and Present, of Justice and Reconciliation for Atrocities”, <i>The American Journal of International Law</i> , Vol. 95, No. 4 (Oct., 2001), pp. 970-977.		*	*		*	*

Retorica justiției sociale și percepțiile deliberative asupra statului de drept
în Africa de Sud post-apartheid și România post-comunistă

NR.	AUTOR	DOCUMENT	DIMENSIUNE POLITICĂ		DIMENSIUNE JURIDICĂ		DIMENSIUNE CRITICĂ	
			Investigarea adevărului	Pace socială	Justiție retributivă	Justiție restaurativă	Aspecte politice	Aspecte juridice
36.	STAN, Lavinia (edited by)	<i>Transitional Justice in Eastern Europe and the Former Soviet Union. Reckoning with the communist past</i> , Routledge, 2009.	*		*			
37.	TEITEL, Ruti	“Transitional Justice Genealogy”, <i>Harvard Human Rights Journal</i> , vol. 16, 2003, p. 69-94.			*		*	*
38.	TEITEL, Ruti	“The Law and Politics of Contemporary Transitional Justice”, <i>Cornell International Law Journal</i> , vol. 38, pp. 837-862.			*		*	*
39.	TEITEL, Ruti	“Militating Democracy: Comparative Constitutional Perspectives”, <i>Michigan Journal of International Law</i> , Vol. 29:49, pp. 50-70.					*	*
40.	TEITEL, Ruti, HOWSE, Robert	“Cross-Judging: Tribunalization in a Fragmented but Interconnected Global Order”, New York University School of Law Public Law & Legal Theory Research Paper Series Paper No. 09-04			*			*
41.	VEITCH Scott (Edited by)	<i>Law and the Politics of Reconciliation</i> , Ashgate, 2007.	*	*				*

I.1. Secțiune complementară dedicată dimensiunii economice a tematicii dreptății în societățile post-autoritariste.

	AUTOR	RESURSA DOCUMENTARĂ
1.	BALIBAR, Étienne, WALLERSTEIN, Immanuel	<i>Race, nation, classe. Les identités ambiguës</i> , Paris, La découverte, 1988
2.	BAUMAN, Zygmunt	<i>Wasted Lives: Modernity and Its Outcasts</i> , Polity, 2004.
3.	COMAROFF, Jean, COMAROFF, John L.	“Millennial Capitalism: First Thoughts on a Second Coming” in <i>Public Culture</i> , Volume 12, Number 2, Spring 2000, pp. 291-343.
4.	COMAROFF, Jean, COMAROFF, John L.	“Alien-Nation: Zombies, Immigrants, and Millennial Capitalism” in <i>The South Atlantic Quarterly</i> , Volume 101, Number 4, Fall 2002, pp. 779-805.
5.	COMAROFF, Jean, COMAROFF, John L.,	“Christianity and Colonialism in South Africa” in <i>American Ethnologist</i> , Vol. 13, No. 1 (Feb., 1986), pp. 1-22.
6.	Comaroff, John L.,	“Images of Empire, Contests of Conscience: Models of Colonial Domination in South Africa” in <i>American Ethnologist</i> , Vol. 16, No. 4 (Nov., 1989), pp. 661-685.
7.	COMAROFF, Jean, COMAROFF, John L.	“The Madman and the Migrant: Work and Labor in the Historical Consciousness of a South African People” in <i>American Ethnologist</i> , Vol. 14, No. 2 (May, 1987), pp. 191-209.
8.	COMAROFF, Jean, COMAROFF, John L.	“Postcolonial Politics and Discourses of Democracy in Southern Africa: An Anthropological Reflection on African Political Modernities” in <i>Journal of Anthropological Research</i> , Vol. 53, No. 2 (Summer, 1997), pp. 123-146.
9.	COMAROFF, Jean, COMAROFF, John L.	“Privatizing the Millenium New Protestant Ethics and the Spirits of Capitalism in Africa, and Elsewhere”, <i>Africa Spectrum</i> , Vol. 35, No. 3 (2000), pp. 293-312.
10.	FRASER, Nancy	<i>Justice Interruptus : Critical Reflections on the “Postsocialist” Condition</i> , Routledge, 1997.
11.	FRASER, Nancy, HONNETH, Axel	<i>Redistribution or Recognition? A Political-Philosophical Exchange</i> , Verso, 2003.

12.	LAPLANTE, Lisa J.	“Transitional Justice and Peace Building: Diagnosing and Addressing the Socioeconomic Roots of Violence through a Human Rights Framework”,
13.	MILLER, Zinaida	“Effects of Invisibility: In Search of the ‘Economic’” in <i>Transitional Justice. The International Journal of Transitional Justice</i> , Vol. 2, 2008, 266–291.

II. Resurse documentare relevante pentru: Sfera publică democratică.

	AUTOR	RESURSĂ DOCUMENTARĂ	Reflecție aprofundată asupra determinațiilor democrației	Proceduri retorice ale sferei publice	Politici ale speranței	Discurs al crizei
1.	ANDERS, Günther	<i>L’obsolescence de l’homme. Sur l’âme à l’époque de la deuxième révolution industrielle</i> , Paris, Éditions de l’encyclopédie des nuisances, Éditions IVREA.			*	*
2.	AUSTEN-SMITH, David, Frieden, Jeffrey A., GOLDEN, Miriam A., MOENE, Karl Ove, PRZEWORSKI, Adam (edited by)	<i>Selected Works of Michael Wallerstein. The Political Economy Of Inequality, Unions, And Social Democracy</i>	*	*		
3.	BLOCH, Ernst	<i>Le principe espérance. Les images-souhaits et l’Instant exaucé</i> , t. III, <i>Partie V</i> , traduit de l’allemand par F. Wuillmart, Paris, Gallimard, 1991.			*	*
4.	BRETON, Philippe, GAUTIER, Gilles	<i>Histoire des théories de l’argumentation</i> , Paris, La Découverte, 2000.	*			

5.	DAHL, Robert Alan	"Why Free Markets Are Not Enough", <i>Journal of Democracy</i> , Volume 3, Number 3, July 1992, pp. 82-89.	*	*		*
6.	DAHL, Robert, SHAPIRO, Ian, CHEIBUB, Jose´ Antonio	<i>The Democracy Sourcebook</i> , MIT Press, 2003.	*	*		
7.	DERRIDA, Jacques	<i>Voyous</i> , Paris, Galilée, 2003. <i>Rogues: two essays on reason</i> , translated by Pascale-Anne Brault and Michael Naas, Stanford University Press, 2005	*	*		*
8.	DERRIDA, Jacques	<i>Spectres de Marx</i> , Paris, Galilée, 1993.	*			
9.	GAUCHET, Marcel	<i>La condition politique</i> , Paris, Gallimard, 2005.	*	*		
10.	GHIU, Bogdan	„Criză, anticriză, contracriză. Să fim pragmatici!” in <i>Idea arts + society</i> , nr. 33-34, 2009.	*			*
11.	LEFORT, Claude	<i>Democracy and Political Theory</i> , translated by David Macey, Cambridge: Polity Press, 1988.	*	*		*
12.	NANCY, Jean-Luc	<i>Vérité de la démocratie</i> , Paris, Galilée, 2009.	*			
13.	MARAVALL, José Maria, PRZEWORSKI, Adam (edited by)	<i>Democracy and the Rule of Law</i> , Cambridge University Press, 2003.	*			
14.	PRZEWORSKI, Adam	<i>Capitalism and Social Democracy</i> , Cambridge University Press, 1985.	*	*	*	*

15.	PRZEWORSKI, Adam	<i>Democracy and the Market: Political and Economic Reforms in Eastern Europe and Latin America (Studies in Rationality and Social Change)</i> , Cambridge University Press, 1991.	*	*		*
16.	PRZEWORSKI, Adam	"The Neoliberal Fallacy" in <i>Journal of Democracy</i> , Volume 3, Number 3, July 1992.	*	*		*
17.	PRZEWORSKI, Adam	<i>Democracy and the Limits of Self-Government</i> , Cambridge University Press, 2010.	*			
18.	RANCIÈRE, Jacques	« Les démocraties contre la démocratie » in <i>Démocratie, dans quel état ?</i> , Paris, La Fabrique, 2009	*			
19.	RANCIÈRE, Jacques	<i>La mésentente. Politique et philosophie</i> , Paris, Galilée, 1995.	*		*	
20.	SCHROEDER, Christopher H.	"Deliberative Democracy's Attempt to Turn Politics into Law", <i>Law and Contemporary Problems</i> , Vol. 65, No. 3, The Law of Politics (Summer, 2002), pp. 95-132.				
21.	SEN, Amartya	<i>L'idée de justice</i> , Paris, Flammarion, 2009.	*		*	
22.	ZIZEK, Slavoj	"Eastern European Liberalism and Its Discontents", <i>New German Critique</i> , nr. 57 (Autumn, 1992), pp. 25-49.	*		*	

Dr. Emilian Cioc